

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 24. marts)

par valsts atbalstu C 4/03 (ex NN 102/02), ko Itālija piešķirusi uzņēmumam WAM SpA

(izziņots ar dokumenta numuru C(2010) 1711 cor.)

(Autentisks ir tikai teksts itāļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/134/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā lēmumu, ar kuru Komisija nolēma uzsākt procedūru, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā, attiecībā uz atbalstu C 4/03 (ex NN 102/02) ⁽²⁾,

pēc aicinājuma ieinteresētajām personām izteikt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem un, ņemot vērā saņemtās piezīmes,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

Procedūra Komisijā

- (1) Komisija ar 1999. gada 26. jūlija vēstuli saņēma sūdzību, vērstu pret uzņēmumu WAM *Engineering Ltd*. Sūdzībā tika apgalvots, ka Itālija uzņēmumam WAM SpA piešķirusi nelikumīgas valsts subsidijas.
- (2) 1999. gada 5. augusta un 1999. gada 10. septembra vēstulēs Itālijas iestādēm tika adresēts pieprasījums sniegt informāciju. Sūdzības iesniedzējs sniedza papildu informāciju 1999. gada 2. septembra vēstulē. Komisija 1999. gada 13. decembra vēstulē paziņoja sūdzības iesniedzējam Itālijas iestāžu atbildi, kas sniegta 1999. gada 11. oktobra vēstulē, un izklāstīja nodomu veikt oficiālu izmeklēšanas procedūru.

⁽¹⁾ No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants kļuva attiecīgi par LESD 107. un 108. pantu. Pēc būtības šie divi noteikumu kopumi ir identiski. Šajā lēmumā atsauces uz LESD 107. un 108. pantu vajadzības gadījumā uzskatāmas par atsaucēm attiecīgi uz EK līguma 87. un 88. pantu un atsauce uz Pirmās instances tiesu par atsauci uz Vispārējo tiesu.

⁽²⁾ C(2003) 35, galīgā redakcija (OV C 142, 18.6.2003., 2. lpp.).

- (3) Tajā pašā laikā tika veikts pētījums par valsts atbalsta shēmām ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem ārpus ES, un tika gaidīts, ka Komisija rezultātā par šo jautājumu sniegs paziņojumu.

- (4) Komisija 2001. gada 18. decembra vēstulē lūdza Itālijai papildu informāciju, jo sūdzības iesniedzējs atkārtoti vērsās Komisijā (2000. gada 31. marta vēstulē un 2000. gada 11. oktobra vēstulē Komisijai tika adresēti divi atgādinājumi), ievērojot to, ka Komisija bija atlikusi pētījumu par ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem.

- (5) Ņemot vērā informāciju, kas sniegta 2002. gada 20. februāra vēstulē un 2002. gada 27. marta vēstulē, Itālijas iestādēm 2002. gada 12. aprīļa vēstulē tika pieprasīta papildu informācija.

- (6) Itālijas iestādes atbildēja ar 2002. gada 21. maija vēstuli. Komisija 2002. gada 5. jūnija vēstulē informēja Itālijas iestādes par savu uzskatu, ka iesniegtā informācija ir nepilnīga, un lūdza 20 darbadienu laikā pēc vēstules saņemšanas papildināt trūkstošo informāciju un sniegt turpmākus skaidrojumus.

- (7) Tā kā atbilde netika saņemta un lai gan Itālijas iestādes 2002. gada 25. jūnija vēstulē bija lūgušas pagarināt sākotnēji paredzēto termiņu līdz 2002. gada 31. jūlijam, Komisija 2002. gada 26. septembrī pieņēma rīkojumu sniegt informāciju, ievērojot 10. panta 3. punktu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai ⁽³⁾ (turpmāk – "Regula (EK) Nr. 659/1999"). Tīkmēr lieta bija pārvesta uz nepaziņotā atbalsta reģistru un tai bija piešķirts numurs NN 102/2002.

- (8) Ar 2002. gada 26. jūnija vēstuli un 2002. gada 4. oktobra vēstuli sūdzības iesniedzēju informēja par lietas attīstību. Sūdzības iesniedzējs 2002. gada 31. oktobra vēstulē lūdza darīt viņam zināmu iepriekš minētā rīkojuma iznākumu.

⁽³⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

- (9) Itālijas iestādes iesniedza prasīto informāciju 2002. gada 16. oktobra vēstulē, kā arī sniedza papildu informāciju 2002. gada 24. oktobra vēstulē.
- (10) Komisija 2003. gada 24. janvāra vēstulē informēja Itāliju, ka tā nolēmusi uzsākt EK līguma 88. panta 2. punktā (tagadējā LESD 108. panta 2. punktā) paredzēto procedūru attiecībā uz konkrēto atbalstu⁽⁴⁾.
- (11) Attiecīgo informāciju sūdzības iesniedzējam sniedza 2003. gada 29. janvāra vēstulē.
- (12) Vēl nesaņēmis iepriekš minēto vēstuli, sūdzības iesniedzējs nosūtīja Komisijai atgādinājumu 2003. gada 10. februāra vēstulē.
- (13) Pēc paziņojuma Itālijas iestādēm par procedūras uzsākšanu WAM SpA nekavējoties nosūtīja vēstuli Komisijai (2003. gada 10. februāra vēstule).
- (14) Itālija 2003. gada 27. februāra vēstulē lūdza līdz 2003. gada 7. martam pagarināt piecpadsmit dienu termiņu, lai nosūtītu apsvērumus par konfidencialitāti, kā noteikts Komisijas lēmumā.
- (15) Itālija 2003. gada 10. marta vēstulē lūdza Komisiju nepublicēt lēmumu, ņemot vērā saņēmēja vēlmi atmaksāt atbalstu, ko arī paziņoja pats uzņēmums WAM SpA 2003. gada 13. marta vēstulē, kas tika tieši nosūtīta Komisijai.
- (16) Komisija 2003. gada 18. marta vēstulē norādīja, ka, lai novērstu publicēšanu, vajadzīgs galīgais lēmums, ar ko slēdz lietu un attiecībā uz ko jāiesniedz pierādījumus tam, ka abi atbalsti ar procentiem, kas aprēķināti Komisijai pieņemamā veidā, ir faktiski atgūti.
- (17) Tā kā summa, ko Itālijas valdība piedāvāja 2003. gada 13. maija vēstulē, bija ievērojami zemāka par atbalsta dotācijas ekvivalenta pirmo aplēsi, ko bija aprēķinājusi Komisija, pamatojoties uz procedūras uzsākšanas laikā pieejamo informāciju, Komisija 2003. gada 22. maija vēstulē informēja Itāliju, ka tā ierosināto atmaksājamo summu uzskata par neatbilstošu tās kritērijiem, tāpēc publicēšana notiks drīzumā.
- (18) Sūdzības iesniedzējs 2003. gada 13. jūnija vēstulē lūdza informāciju par lēmuma publicēšanu. Komisija atbildēja ar 2003. gada 18. jūnija vēstuli. Tajā pašā dienā sūdzības iesniedzējam pa elektronisko pastu tika nosūtīts papildu paziņojums, nekavējoties informējot viņu, ka publicēšana tikko notikusi.
- (19) Uzņēmums WAM SpA 2003. gada 1. jūlija vēstulē, pirms kuras tajā pašā dienā tika nosūtīts fakss, iesniedza pieprasījumu piekļūt visai lietas dokumentācijai. Šo pieprasījumu Komisija noraidīja 2003. gada 14. jūlija vēstulē.
- (20) Uzņēmums WAM SpA 2003. gada 20. jūnija vēstulē tieši atbildēja uz Komisijas paziņojumu Itālijai par lēmuma publicēšanu. Komisija atbildēja ar 2003. gada 11. jūlija vēstuli.
- (21) Sūdzības iesniedzējs 2003. gada 27. jūnija vēstulē pauda nodomu pieprasīt kompensāciju no WAM SpA, ņemot vērā radušos zaudējumus, ja Komisijas galīgais lēmums būtu negatīvs, un lūdza informāciju par veicamo procedūru.
- (22) Uzņēmums *Morton Machine Company Limited* 2003. gada 4. jūlija vēstulē paziņoja, ka WAM SpA, savukārt pieprasot kompensāciju, tam atsūtījis tiesas pavēsti ar uzaicinājumu ierasties Itālijas tiesā, un lūdza Komisiju, vai tā var panākt pavēstes atsaukšanu.
- (23) Komisija 2003. gada 10. jūlija vēstulē atbildēja uz abām iepriekš minētajām *Morton Machine Company Limited* vēstulēm.
- (24) Ieinteresētās trešās personas 2003. gada 16. jūlija vēstulē sniedza piezīmes, lūdzot tās uzskatīt par konfidencialām.
- (25) Komisijas dienestu un Itālijas iestāžu sanāksme notika 2003. gada 23. jūlijā. Pirms šīs sanāksmes dažus datus Itālijas iestādes nosūtīja 2003. gada 22. jūlija vēstulē, kas reģistrēta 2003. gada 25. jūlijā. Papildu informāciju tieši Komisijai 2003. gada 8. augusta vēstulē nosūtīja no premjerministra biroja (Kopienas politiku saskaņošanas departamenta).
- (26) Uzņēmums *Morton Machine Company Limited* 2003. gada 21. augusta vēstulē lūdza tai paziņot, vai galīgais lēmums jau pieņemts, un pieprasīja, lai to informē par situāciju. Komisija atbildēja ar 2003. gada 28. augusta vēstuli.
- (27) Itālija 2003. gada 19. septembra vēstulē sniedza Komisijai savus apsvērumus par lēmumu uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru.
- (28) Itālija 2003. gada 3. novembra vēstulē sniedza savus apsvērumus par trešo personu piezīmēm.
- (29) Pēc kompensācijas prasības, ko uzņēmums WAM SpA iesniedza 2003. gada 30. jūlijā, atteikumu attiecībā uz piekļuvi dokumentiem Ģenerālsēkretariāts apstiprināja 2003. gada 16. septembra vēstulē.
- (30) 2003. gada 19. septembra atbildē trūkstošo informāciju Itālija iesniedza 2004. gada 14. janvāra vēstulē.

(4) Skat. 2. atsauci.

(31) Komisija 2004. gada 19. maijā pieņēma lēmumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽⁵⁾ 7. panta 3. un 5. punktu.

Procedūra Pirmās instances tiesā un Tiesā

(32) Gan uzņēmums WAM SpA, gan Itālija Komisijas 2004. gada 19. maija lēmumu pārsūdzēja Pirmās instances tiesā. Pirmās instances tiesa, nolēmusi apvienot lietas, sniedza savu spriedumu 2006. gada 6. septembrī un noraidīja Komisijas lēmumu, pamatojoties uz to, ka tajā nebija sniegts pietiekams pierādījums tam, ka atbalsts, iespējams, ietekmēja tirdzniecību un konkurenci ES tirgū, ņemot vērā lietas apstākļus⁽⁶⁾.

(33) Komisija iesniedza apelāciju pret Pirmās instances tiesas spriedumu. Tiesa Komisijas apelāciju noraidīja 2009. gada 30. aprīlī⁽⁷⁾.

II. ATBALSTA APRAKSTS

(34) WAM SpA ir Itālijas likumdošanā noteiktajā kārtībā reģistrēts uzņēmums, kura juridiskā adrese ir Cavezzo, Itālijā. Attiecīgajā laikposmā no 1995. līdz 2000. gadam tas tirgū nodarbojās ar vītņkonveijeru un padeves mehānismu, putekļu savācēju un vārstu ražošanu un tirdzniecību rūpniecības uzņēmumiem. Šajā tirgus jomā darbojas daudzi ES ražotāji. Jo īpaši putekļu savācēju tirgū uzņēmumam WAM SpA bija daudz spēcīgāki ES mēroga konkurenti, kuriem bija progresīvas tehnoloģijas un labi attīstīta komerciālā struktūra⁽⁸⁾.

(35) Kas attiecas uz WAM SpA atrašanos Itālijas tirgū, uzņēmuma tirgus daļa cementa vītņkonveijeru tirgū bija 60 % 1991. gadā, 50 % 2000. gadā un 55 % 2003. gadā. Putekļu savācēju tirgū uzņēmuma tirgus daļa bija 40 % 1991. gadā, kas palielinājās līdz 50 % 2000. gadā un līdz 60 % 2003. gadā⁽⁹⁾.

(36) Sākot no 1997. gada, WAM SpA paplašināja savu darbību citos ES tirgos, jo īpaši Rietumvācijā un Francijā. Uzņēmuma cementa vītņkonveijeru tirgus daļa 2000. gadā bija 70 % Francijā un Vācijā un 60 % AK, turpretim atbilstošie rādītāji attiecībā uz putekļu savācējiem ar apaļiem filtriem bija 50 % Francijā, 20 % Vācijā un 10 % AK⁽¹⁰⁾.

⁽⁵⁾ OV L 63, 4.3.2006., 11. lpp.

⁽⁶⁾ Tiesas spriedums apvienotajās lietās T-304/04 un T-316/04 *Itālijas Republika un WAM SpA/Komisija* (2006, *Recueil*, II-64. lpp.).

⁽⁷⁾ Tiesas 2009. gada 30. aprīļa spriedums lietā C-494/06 P *Komisija/Itālijas Republika un WAM SpA* (Krājumā vēl nav publicēts).

⁽⁸⁾ Piemēram, *Dce* un *R-Master* (AK), *Infra-Stauband* Ats (Vācija) un *Fda* (Francija). Sk. Ekonomikas pētījumu centra (Modenas un Redžo Emilijas Universitātes Politekonomijas departaments) jaunāko 2009. gada februāra pētījumu *The Rise of a District Lead Firm: The case of WAM (1968–2003)*.

⁽⁹⁾ Ekonomikas pētījumu centra (Modenas un Redžo Emilijas Universitātes Politekonomijas departaments) jaunākais 2009. gada februāra pētījums *The Rise of a District Lead Firm: The case of WAM (1968–2003)*.

⁽¹⁰⁾ Skat. 9. atsauci.

(37) 1994. gadā tika nodibināts Japānas meitasuzņēmums WAM *Japan*. Tas koncentrējās uz divu Itālijā ražotu produktu tirdzniecību, kuru transportēšanas izmaksas bija samērā mazas, – uz putekļu savācēju un vārstu tirdzniecību. 1995. gadā tika nodibināts Ķīnas meitasuzņēmums, kas sākotnēji darbojās kā kopuzņēmums ar vietējo partneri un no 1998. gada kā WAM SpA pilnībā piederošs meitasuzņēmums⁽¹¹⁾.

(38) Attiecīgajā laikposmā WAM SpA piederēja arī 84 % akciju uzņēmumā WAM *Engineering Ltd*, kurš bija reģistrēts Apvienotās Karalistes likumdošanā noteiktajā kārtībā un kura juridiskā adrese bija *Tewkesbury*, Apvienotajā Karalistē. Tirgus segments, kurā darbojās WAM *Engineering Ltd*, bija rūpniecisko maisītājmehānismu, ko izmanto galvenokārt pārtikas, ķīmijas, farmācijas un vides nozarē, projektēšana, izgatavošana un pārdošana.

(39) Attiecībā uz WAM *Engineering Ltd* cenu politiku Apvienotajā Karalistē sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka WAM spēja piedāvāt tos pašus ražojumus (rūpnieciskos maisītājmehānismus), ko ražoja un tirgoja sūdzības iesniedzēja uzņēmums, par vienu trešdaļu cenas – tā bija summa, ar ko, pēc sūdzības iesniedzēja domām, varēja segt tikai mehānismu ražošanai nepieciešamo izejmateriālu cenu, – pateicoties, viņaprāt, Itālijas valdības finansējumam, jo īpaši finansējumam saskaņā ar 1981. gada 29. jūlija Likumu Nr. 394/81.

(40) Pēc sūdzības iesniedzēja domām WAM *Engineering Ltd* bija piešķirts finansiālais atbalsts atbilstoši programmām iekļūšanai trešo valstu tirgos saskaņā ar Likumu Nr. 394/81. Jo īpaši Likums Nr. 394/81 esot nodrošinājis atbalstu tiem Itālijas uzņēmumiem, kas vēlējas ārvalstīs izveidot meitasuzņēmumu pārstāvniecību, pārdošanas filiāli un noliktavu veidā.

(41) Itālijas iestādes apstiprināja atbalsta piešķiršanu uzņēmumam WAM SpA subsidētu aizdevumu veidā, kuru summa sasniedza ITL 2 281 450 000 (apmēram EUR 1,8 miljoni), 1995. gadā projektiem Japānā, Dienvidkorejā un Taivānā. Tomēr saņēmējam, pēc Itālijas iestāžu apgalvojuma, faktiski tika piešķirts subsidēts aizdevums ITL 1 358 505 421 apmērā (apmēram EUR 0,7 miljoni), jo plānotie projekti Korejā un Taivānā netika īstenoti minēto valstu ekonomikas krīzes dēļ.

(42) Subsidētais aizdevums sedza 85 % attiecināmo izdevumu. Procentu likmju subsīdija varēja sasniegt līdz 60 % no bāzes likmes. Aizdevums bija jāatmaksā piecos gados pēc lineārās metodes un vienādās summās ik pusgadu, procentus maksājot par nenomaksāto atlikumu. Bija paredzēts divus gadus ilgš labvēlības periods.

⁽¹¹⁾ Skat. 9. atsauci.

- (43) Konkrētā aizdevuma subsidēto procentu likmi (4,4 %) aprēķināja ar atsauci uz tirgus likmi 11 %. Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz procedūras uzsākšanas laikā pieejamo informāciju, šķiet, atbalsta intensitāte bija līdzvērtīga 16,38 % no dotācijas bruto ekvivalenta, kā rezultātā atbalsts varēja būt ITL 222,523 miljoni (apmēram EUR 115 000).
- (44) Šā atbalsta attiecināmās izmaksas sadalītas divās kategorijās: izmaksas, kas saistītas ar pastāvīgajām struktūrvienībām ārvalstīs, un tirdzniecības veicināšanas izmaksas. Attiecināmās izmaksas (izteiktas miljonos ITL) ir šādas:

(miljonos ITL)	
ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	PIEŠKIRTIE AIZDEVUMI
PASTĀVĪGĀS STRUKTŪRVIENĪBAS	
Īre, apdrošināšana, iekārtas	122,56
Darbības izmaksas (jo īpaši personāls, mēbeles, pastāvīgo struktūrvienību aprīkojums)	556,94
Paraugi	38,23
Konsultāciju pakalpojumi	29,43
1. starpsumma	747,18
TIRDZNIECĪBAS VEICINĀŠANA	
Preču uzglabāšana	456,28
Tirgus pētījumi	40,95
Gadatirgi un izstādes	12,19
Reklāma	94,39
Komandējumi	7,52
2. starpsumma	611,33
Kopā	1 358,51

- (45) Turklāt ar 2002. gada 21. maija vēstuli Itālijas iestādes, atbildot uz Komisijas informācijas pieprasījumu, paziņoja, ka WAM SpA 2000. gada 9. novembrī saskaņā ar to pašu shēmu tika piešķirts vēl viens subsidēts aizdevums ITL 1 940 579 808 apmērā (apmēram EUR 1 miljons).
- (46) Komisijas rīcībā procedūras uzsākšanas laikā nebija nekādas sīkākās informācijas par šādu papildu atbalstu.

III. PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS PAMATOJUMS

Uzņēmumam WAM SpA 1995. gadā piešķirtais atbalsts

- (47) Itālijas iestādes savā 2002. gada 21. maija vēstulē apgalvoja, ka atbalsts, kas piešķirts WAM SpA 1995. gadā

saskaņā ar Likumu Nr. 394/81, bija ievērojami zem *de minimis* sliekšņa un ka tam pašam saņēmējam nav piešķirts cits *de minimis* atbalsts tajā pašā trīs gadu laikposmā. Turklāt tās uzsvēra, ka atbalstu nekādā ziņā nevarēja uzskatīt par tieši saistītu ar eksportētajiem daudzumiem.

- (48) Komisija atzīmēja, ka lielākā daļa attiecināmo izmaksu, ko ņēma vērā attiecībā uz 1995. gadā WAM SpA piešķirto īpašo atbalstu, piemēram, īres, apdrošināšanas, iekārtu un darbības izmaksas (jo īpaši par personālu, mēbelēm un aprīkojumu), kas saistītas ar pastāvīgu uzņēmējdarbības struktūrvienību ārvalstīs, jāuzskata par atbalstu izplatīšanas tīkla izveidei un darbībai.
- (49) Līdzīgi, pēc Komisija domām, izmaksas par konsultāciju pakalpojumiem, kas saistītas ar pastāvīgajām struktūrvienībām ārvalstīs, reklāmu un komandējumiem, bija jākvālifīcē kā kārtējie izdevumi, kuri saistīti ar eksporta darbību.
- (50) Lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru Komisija norādīja, ka saskaņā ar pēdējo punktu Komisijas paziņojumā par to noteikumu noteikšanu, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai⁽¹²⁾, ja lēmuma laikā pamatnostādnes aizstātas ar regulu, Komisija uzskata, ka noteikumi, kas izklāstīti regulā, piemērojami tiktāl, cik tie ir labvēlīgāki par pamatnostādnes paredzētajiem noteikumiem. Attiecīgi Komisija lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru atzīmēja, ka attiecībā uz *de minimis* atbalstu principā jāpiemēro Komisijas Regulas (EK) Nr. 69/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam⁽¹³⁾ (turpmāk – “Regula (EK) Nr. 69/2001”) noteikumi.
- (51) Tomēr Regula (EK) Nr. 69/2001 neattiecas uz atbalstu ar eksportu saistītām darbībām, konkrēti, uz atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, kā arī uz izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai uz citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām, kā norādīts 1. panta a) punktā.
- (52) Saistībā ar konkrētā atbalsta atbilstību attiecīgajiem *de minimis* noteikumiem jāatzīmē Komisijas lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru norādītais, ka Kopienas 1992. gada pamatnostādnes par valsts atbalstu MVU⁽¹⁴⁾ (turpmāk – 1992. gada MVU pamatnostādnes) atbalsts eksportam nebija izslēgts nepārprotami, taču bija noteikts zemāks *de minimis* atbalsta sliekšnis – 50 000 ekiju.

⁽¹²⁾ OV C 119, 22.5.2002., 22. lpp.

⁽¹³⁾ OV L 10, 13.1.2001., 30. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 213, 19.8.1992., 2. lpp.

- (53) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru pauda šaubas par to, vai atbalstu, kas piešķirts WAM SpA 1995. gadā saskaņā ar Likumu Nr. 394/81, var uzskatīt par atbilstīgu jebkuram attiecīgajam *de minimis* noteikumam.
- (54) Turklāt, ievērojot iepriekšējo pārbaudi, Komisijai bija nopietnas šaubas par to, vai atbalstu WAM SpA var atzīt par saderīgu ar EK līgumu (tagadējo LESD), pamatojoties uz kādu noteikumu.

Uzņēmumam WAM SpA 2000. gadā piešķirtais atbalsts

- (55) Oficiālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanas laikā Komisijai nebija zināmi īpaši dati, piemēram, atbalsta intensitāte un attiecināmās izmaksas, par atbalstu, kas "WAM grupai" (kā to sauc Itālijas iestādes) tika piešķirts 2000. gadā arī subsidēta aizdevuma veidā saskaņā ar Likumu Nr. 394/81, jo Itālijas iestādes nebija iesniegušas attiecīgo informāciju.
- (56) Attiecīgi Komisija minētajā procedūras posmā nevarēja padziļināti novērtēt īpašo atbalstu. Tomēr, ievērojot, ka tas kalpoja tam pašam nolūkam un tika piešķirts, balstoties uz tādu pašu juridisko pamatu, kā 1995. gadā piešķirtais atbalsts, apšaubāms, vai atbalstu varēja uzskatīt par atbilstīgu kādam no EK līguma (tagadējā LESD) attiecīgajiem noteikumiem.
- (57) Itālijas iestādes savā 2002. gada 24. oktobra vēstulē arī norādīja, ka WAM *Engineering* tieši nekad nav piešķirts neviens atbalsts un ka Itālijas uzņēmumu reģistrā uzņēmums kā tāds nav reģistrēts. Taču Komisija atzīmēja, pirmkārt, ka WAM SpA piederēja 84 % WAM *Engineering Ltd* akciju un, otrkārt, ka kopš savas 1999. gada 11. oktobra vēstules Itālijas iestādes bija paziņojušas, ka WAM SpA tika piešķirts subsidētais aizdevums saskaņā ar Likumu Nr. 394/81, un 2002. gada 21. maija vēstulē papildinājušas, ka "WAM grupai" 2000. gada 9. novembrī bija piešķirts vēl viens subsidētais aizdevums saskaņā ar to pašu shēmu.

IV. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (58) No ieinteresētas trešās personas, kas lūdza neizpaust tās vārdu, tika saņemtas piezīmes par lēmumu uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru.
- (59) Trešā personas piezīmēs bija atbalstīti Komisijas centieni atjaunot līdzvērtīgus konkurences apstākļus attiecīgajā nozarē, kā arī izteiktas sūdzības par zaudētajām tehniskajām iemaņām un darba vietām WAM SpA tirgus stāvokļa dēļ.

- (60) Ar 2003. gada 3. novembra vēstuli Itālijas iestādes, kam Komisija bija paziņojusi par trešās personas piezīmēm 2003. gada 25. septembrī nosūtītajā vēstulē, paziņoja, ka, viņuprāt, šīs piezīmes neietvēra neko jaunu, jo tās tikai apstiprināja dažus no lietā jau izteiktajiem apgalvojumiem, ko bija izteicis arī sūdzības iesniedzējs. Jo īpaši Itālijas iestādes uzskatīja, ka bija pietiekami daudz pierādījumu, kas uzskatāmi parādīja saiknes neesību starp pretenzijām, kuras izteiktas iepriekš minētajās piezīmēs, un WAM SpA finansējumu saskaņā ar Likumu Nr. 394/81.

V. ITĀLIJAS IESTĀŽU PIEZĪMES

- (61) Attiecībā uz 1995. gada aizdevumu Itālijas iestādes sniedza pierādījumu, ka brīdī, kad tika iesniegts pieteikums pirmajam atbalsta pasākumam un kad aizdevums tika piešķirts, WAM SpA atbilda vidēja uzņēmuma definīcijai, kas norādīta 1992. gada MVU pamatnostādņu 2.2. punktā, par ko liecināja uzņēmuma 1994. gada pārskats, saskaņā ar kuru uzņēmumā bija 163 darba ņēmēji, tā gada apgrozījums bija EUR 16,8 miljoni, un kopējā bilance bija EUR 20,1 miljons, kā arī tas piederēja diviem uzņēmumiem, kuri abi atbilda MVU definīcijai. Taču Itālijas iestādes pašas piekrita, ka WAM SpA vairs nebija MVU pēc 1998. gada, kā arī 2000. gadā, kad tika piešķirts otrais atbalsts.
- (62) Informācijai par pirmo atbalsta pasākumu, kas Komisijai jau bija zināma procedūras uzsākšanas laikā, netika pievienots neviens jauns būtisks elements, izņemot faktu, ka aizdevums bija pieejams saņēmējam vairākās daļās, attiecībā uz ko atvieglojumu periods varēja mainīties no diviem gadiem līdz nullei. Acīmredzot sākotnējā līgumā nebija paredzēts noteikums par procentu likmes pārskatīšanu. Saskaņā ar grafiku šis aizdevums bija pilnībā jāatmaksā 2004. gada aprīlī.
- (63) Kas attiecas uz 2000. gada aizdevumu, Itālijas iestādes 2003. gada 25. jūlija vēstulē sniedza paskaidrojumu, ka aizdevuma patiesā kopējā summa bija ITL 3 603 574 689 (kas atbilst EUR 1 861 091,01), nevis ITL 1 940 579 808 (apmēram EUR 1 miljons), kā iepriekš paziņots 2002. gada 21. maija vēstulē un norādīts lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru, jo pēdējie dati attiecās tikai uz to aizdevuma daļu, kas jau bija samaksāta brīdī, kad vēstule tika rakstūta, nevis uz visu piešķirto atbalsta summu.
- (64) Faktiski tika samaksātas vēl divas atbalsta daļas. Pēdējā daļa, kuras summa bija EUR 248 091,01, tika samaksāta 2003. gada 22. janvārī. Šā aizdevuma un 1995. gada aizdevuma piešķiršanas nosacījumi ir vienādi, jo abus aizdevumus piešķīra, pamatojoties uz Likumu Nr. 394/81. Par visas konkrētās 2000. gada aizdevuma summas piešķiršanu tika lemts 2000. gada 9. novembrī, un līgumu parakstīja 2000. gada 20. decembrī.

- (65) Turpmāk norādīts attiecināmo izmaksu grafiks, kas ņemts vērā attiecībā uz šo atbalstu un ko Itālijas valdība nosūtījusi 2003. gada 22. jūlija vēstules pielikumā.

(tūkstošos EUR)	
ATTIECINĀMĀS IZMAKSAS	PIEŠĶIRTIE AIZDEVUMI
PASTĀVĪGĀS STRUKTŪRVIENTĪBAS	
Telpu īre un mēbeles, transportlīdzekļi	331,27
Darbības izmaksas (administrācija, preces un personāls)	973,50
Paraugi	0,87
Mācības	25,24
Konsultācijas	30,29
1. starpsumma	1 361,17
TIRDZNIECĪBAS VEICINĀŠANA	
Preču uzglabāšana	353,39
Gadatirgi un veicināšanas pasākumi	6,37
Reklāma	42,74
Komandējumi	94,84
Klientu braucieni uz Itāliju	2,59
2. starpsumma	499,92
Kopā	1 861,09

- (66) Turklāt, no 2004. gada 14. janvāra vēstulei pievienotajiem dokumentiem izriet, ka konkrētā programma Ķīnā bija kopīgi jāveic WAM SpA un WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd, vietējam uzņēmumam, kas pilnībā piederēja WAM SpA.
- (67) Uzskatīja, ka attiecināmās izmaksās iekļauta telpu īre birojiem, noliktavai, salonam un tehniskās palīdzības dienestam (kopējā platība 7 500 m²), triju transportlīdzekļu pirkšana, noma vai izpirkumnoma un personāla izmaksas mātesuzņēmumā un ārvalstīs (konkrēti, viens tirdzniecības vadītājs un seši tehniķi).
- (68) Īpašajam aizdevumam piemērotā procentu likme bija 2,32 %, t. i., 40 % no 5,8 % bāzes likmes, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī. Šķiet, atkal līgumā nebija paredzēts mainīt procentu likmi aizdevuma līguma darbības laikā. Saņēmējam aizdevumu samaksāja vairākās daļās, tāpēc pielaides periods mainījās no diviem gadiem līdz nullei.
- (69) Attiecībā uz aizdevuma atmaksāšanu Itālijas iestāžu sniegtā informācija liecina, ka 2003. gada 20. februārī

beidzās divu gadu pielaides periods, kura laikā tika maksāti tikai procenti par saņēmējam jau apmaksātajām aizdevuma daļām. 2003. gada 20. augustā sākās piecu gadu atmaksāšanas termiņš. Aizdevums bija jāatmaksā pēc lineārās metodes vienādās daļās ik pusgadu, procentus maksājot par nenomaksāto atlikumu. Saskaņā ar grafiku atmaksāšana tāpēc bija jāpabeidz līdz 2008. gada 20. februārim.

- (70) Turklāt attiecībā uz procentu likmes grozījumu atmaksāšanas periodā Itālijas iestādes uzskatīja, ka Itālijas tiesiskajā regulējumā pastāv vispārīgi noteikumi, kas pieļauj šādu samazināšanu.
- (71) Turklāt par abiem aizdevumiem Itālijas iestādes apgalvoja, ka obligātās bankas garantijas izmaksas, ko pieprasīja pirms aizdevumu piešķiršanas, jāatskaita no atbalsta summas.
- (72) Par WAM SpA eksporta kvotām ES mērogā un ārpus tā tika sniegti šādi dati.

GADS	EKSPORTS ES MĒROGĀ	EKSPORTS ĀRPUS ES	KOPĒJAIS EKSPORTS
1995	10 237 196	4 477 951	14 715 147
1996	9 338 640	5 592 122	14 930 762
1997	9 974 814	5 813 442	15 788 256
1998	10 780 161	5 346 514	16 126 675
1999	11 885 473	5 276 525	17 161 998

- (73) Itālijas iestādes informēja Komisiju, ka iepriekš norādītie kopējie eksporta rādītāji atbilda 52–57,5 % no WAM SpA kopējā gada apgrozījuma attiecīgi 1995. un 1999. gadā.
- (74) Visbeidzot, lai gan Itālijas iestādes atzīst, ka uz abiem pārbaudāmajiem atbalstiem neattiecas ne Regula (EK) Nr. 69/2001, ne Komisijas Regula (EK) Nr. 70/2001⁽¹⁵⁾, tās uzskata, ka stimuli ES uzņēmumiem, kas paredzēti ārpus ES īstenojamo programmu atbalstam, neietilpst EK līguma 87. panta 3. punkta (tagadējā LESD 107. panta 3. punkta) darbības jomā.

VI. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

Atbalsta esība LESD 107. panta 1. punkta nozīmē

- (75) LESD 107. panta 1. punktā noteikts, ka "ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada

⁽¹⁵⁾ OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp.

vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm”.

- (76) No LESD 107. panta 1. punkta izriet, ka, lai pasākums būtu piemērots valsts atbalstam, tam jāatbilst četriem nosacījumiem. Pirmkārt, jābūt valsts intervencei, piešķirot valsts līdzekļus. Otrkārt, šai intervencei jāpiešķir selektīvas priekšrocības tās saņēmējiem. Treškārt, tai jāiespaido tirdzniecība starp dalībvalstīm un, ceturtkārt, tai jāraida konkurences izkropļojumi vai jādraud tos radīt.

Valsts līdzekļi un attiecināšana uz valsti

- (77) Valsts atbalsta koncepcija attiecas uz jebkuru priekšrocību, kas piešķirta tieši vai netieši, finansēta no valsts līdzekļiem, ko piešķirusi pati valsts vai kāda starpnieciskā institūcija, kas darbojas atbilstoši tai piešķirtajam pilnvarām. Tiesas judikatūra nosaka ļoti skaidri, ka nav atšķirības starp atbalstu, ko piešķirusi tieši valsts, un atbalstu, ko piešķirušas valsts vai privātās iestādes, ja to ierosinājis valsts ⁽¹⁶⁾.
- (78) Novērtējamais atbalsta pasākums 1995. gada aizdevuma gadījumā piešķir komisija, kas izveidota atbilstoši Likuma Nr. 394/81 2. pantam ⁽¹⁷⁾, un 2000. gada aizdevuma gadījumā – *Comitato Agevolazioni* ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Skatīt spriedumu lietā 78/76 Steinike & Weinlig (1977, *Recueil*, 595. lpp., 21. punkts), spriedumu lietā 290/83 *Komisija/Frāncija* (1985, *Recueil*, 439. lpp., 14. punkts), spriedumu apvienotajās lietās 67/85, 68/85 un 70/85 *Van der Kooy un citi/Komisija* (1988, *Recueil*, 219. lpp., 35. punkts) un spriedumu lietā C-305/89 *Itālija/Komisija* (1991, *Recueil*, I-1603. lpp., 13. punkts).

⁽¹⁷⁾ Saskaņā ar Likuma Nr. 394/81 2. panta noteikumiem fondu izveidoja *Mediocredito Centrale*, lai piešķirtu subsidētos aizdevumus uzņēmumiem iekļūšanai ārvalstu tirgos. Šo fondu vada komisija, kas nodrošina, ka atbalstu piešķir saskaņā ar likumu. Komisiju iecel, pamatojoties uz tirdzniecības ministra dekrētu sadarbībā ar finanšu ministru un rūpniecības, tirdzniecības un amatniecības ministru. Ārējās tirdzniecības ministrijā izveidotās komisijas sastāvā ietilpst: a) tirdzniecības ministrs vai, deleģējot pilnvaras, valsts sekretārs, kas ir komisijas priekšsēdētājs, b) katra turpmāk norādītā departamenta vadītājs: Valsts Kase, Rūpniecības, tirdzniecības un amatniecības ministrija, Tirdzniecības ministrija vai līdzīgi kvalificēti aizvietotāji, ko iecēlušī attiecīgie ministri, c) *Mediocredito Centrale* ģenerāldirektors vai viņa prombūtnes gadījumā viņa iecelts aizvietotājs, d) Ārējās tirdzniecības valsts institūta (*Istituto nazionale per il commercio estero*) ģenerāldirektors vai viņa prombūtnes gadījumā viņa iecelts aizvietotājs.

⁽¹⁸⁾ Ministrijas 1999. gada 19. janvāra dekrēta 1. pantā noteikts komisijas sastāvs atbilstoši 1998. gada 31. marta Likumdošanas dekrētam Nr. 143, un jo īpaši 25. panta 1. punktā norādīts, ka komisijas sastāvā ietilpst divi pārstāvji no Tirdzniecības ministrijas, viens pārstāvis no Finanšu, budžeta un ekonomikas plānošanas ministrijas, viens pārstāvis no Ārlietu ministrijas, Rūpniecības, tirdzniecības un amatniecības ministrijas, viens pārstāvis, ko iecēlušī Reģionu un autonomo provinču priekšsēdētāju konference, un viens pārstāvis no Itālijas Banku asociācijas.

- (79) *Mediocredito Centrale SpA* ⁽¹⁹⁾ 1995. gadā noslēdza finansēšanas līgumu ar *WAM SpA*, īstenojot saskaņā ar Likuma Nr. 394/81 2. pantu izveidotās komisijas lēmumu. *SIMESIT SpA* ⁽²⁰⁾ 2000. gadā noslēdza finansēšanas līgumu ar *WAM SpA*, īstenojot *Comitato Agevolazioni* lēmumu.

- (80) Šajā gadījumā atbalstu no valsts līdzekļiem piešķir iestādes, kas rīkojās valsts vārdā, lai veicinātu uzņēmējdarbību saskaņā ar valsts noteiktajām pamatnostādņēm, un tāpēc – saskaņā ar Tiesas judikatūru – tas attiecināms uz valsti ⁽²¹⁾.

Uzņēmumam piešķirtās selektīvās priekšrocības

- (81) Aizdevumi ar izdevīgiem nosacījumiem uzlabo atbalsta saņēmēja finanšu stāvokli, atbrīvojot to no izmaksām, kas tam citā gadījumā būtu jāsedz, ja tam būtu jāizveido tirgū iekļūšanas programma bez valsts intervences. Tāpēc novērtējamais valsts atbalsta pasākums sniedz selektīvu priekšrocību uzņēmumam *WAM SpA* attiecībā pret tā ES konkurentiem.
- (82) Tā kā uzņēmums darbojas tirgū, ražojot un izplatot vītņkonveijerus un padeves mehānismus, putekļu savācējus un vārstus rūpniecības uzņēmumiem, nav šaubu, ka *WAM SpA* veic darbību šajā tirgus nozarē, kas atbilst uzņēmuma definīcijai saskaņā ar ES tiesībām ⁽²²⁾.
- (83) Tātad var uzskatīt, ka *WAM SpA* piešķirtais atbalsts sniedz selektīvu priekšrocību uzņēmumam.

Ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un konkurences kropļošana

- (84) Savā 2009. gada 30. aprīļa spriedumā Tiesa uzsver ⁽²³⁾, ka “arī tad, ja no apstākļiem, kuros atbalsti ir piešķirti,

⁽¹⁹⁾ Tolaik Likuma Nr. 394/81 2. panta noteikumiem atbilstošo fondu, kas pārvaldīja valsts līdzekļus, izveidoja *Mediocredito Centrale* un pārvaldīja komisija, kas izveidota saskaņā ar Likuma Nr. 394/81 2. panta noteikumiem. Ārējās tirdzniecības ministrija 1995. gada 27. decembra vēstulē lūdza *Mediocredito Centrale* noslēgt līgumu ar *WAM SpA* (trīs mēnešu laikā), īstenojot saskaņā ar Likuma Nr. 394/81 2. panta noteikumiem izveidotās komisijas lēmumu tās 1995. gada 24. novembra sanāksmē.

⁽²⁰⁾ Saskaņā ar 1998. gada 31. marta Likumdošanas dekrētu Nr. 143 un jo īpaši tā 25. panta 1. punktu ar 1999. gada 1. janvāri *SIMESIT SpA* tika iecelta, lai pārraudzītu finansiālo atbalstu tirdzniecības veicināšanai ārvalstīs saskaņā ar Likumu Nr. 394/81. *SIMESIT SpA* ir valsts iestāde, ko 1990. gadā (1990. gada 24. aprīļa Likums Nr. 100) izveidoja Itālijas valdība, lai veicinātu Itālijas uzņēmumu darbību trešās valstīs. Uzņēmumu kontrolē Itālijas valdība, kurai pieder 76 % tā akciju un kura nosaka pamatnostādnes *SIMESIT SpA* atbalstīto ieguldījumu atlasīšanai. Turklāt *SIMESIT* valdē (*consiglio d'amministrazione*) ietilpst deviņi locekļi, no kuriem piecus iecel Itālijas valdība.

⁽²¹⁾ Skatīt spriedumu lietā C-482/99 *Francijas Republika/Komisija* (Stardust) (2002, *Recueil*, I-4397. lpp., 55. un 56. punkts).

⁽²²⁾ Skatīt spriedumu lietā C-41/90 *Höfner un Elser* (1991, *Recueil*, I-01979. lpp., 21. punkts).

⁽²³⁾ Tiesas spriedums lietā C-494/06 P *Komisija/Itālijas Republika un Wam SpA* (Krājumā nav publicēts, 49. un nākamie punkti).

izriet, ka tie var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un traucēt vai apdraudēt konkurenci, Komisijai šie apstākļi vismaz ir jāmin sava lēmuma motīvu daļā". Tomēr tiesa arī uzskata, ka Komisijai nav jāpierāda, ka atbalsts reāli ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet tikai "jāpārbauda, vai konkrētais atbalsts varētu ietekmēt šo tirdzniecību un izkropļot konkurenci" (24). Turklāt Tiesa arī nolēma, ka "Komisijai nebija jāveic konkrētā tirgus vai attiecīgo tirdzniecības plūsmu dalībvalstu starpā ekonomiskā analīze, nedz arī jāpierāda apstrīdēto atbalstu faktiskā ietekme", lai pierādītu, ka izpildīti nosacījumi par ietekmi uz tirdzniecību un konkurenci.

- (85) WAM SpA ir uzņēmums, kas darbojas ES un starptautiskajā tirgū. Tam ir meitasuzņēmumi daudzās dalībvalstīs, un tas pārdod savus ražojumus visā ES, kā arī ārpus tās. Laikā no 1995. līdz 1999. gadam divas trešdaļas no tā apgrozījuma, EUR 10 miljoni absolūtā izteiksmē, veidoja daļa no tirdzniecības ES tirgū, un vienu trešdaļu – no tirdzniecības ārpus ES. Šajos tirgos WAM SpA faktiski vai iespējami konkurē ar citiem ES uzņēmumiem, kas arī darbojas starptautiskajā tirgū. Kā norādīts iepriekš (skatīt 34. apsvērumu), tolaik vismaz trīs citi lieli ES putekļu filtru ražotāji no dažādām dalībvalstīm darbojās starptautiskajā tirgū un varēja būt WAM SpA potenciālie konkurenti, eksportējot putekļu filtrus uz Japānu vai Ķīnu (25). Šie uzņēmumi vismaz iespējami konkurēja ar WAM SpA, jo, ja tie nolemtu eksportēt savus ražojumus uz Japānu vai Ķīnu, tie atrastos sliktākā sākuma pozīcijā nekā WAM SpA, kas bija saņēmis atbalstu iekļūšanai minētajos tirgos.
- (86) Turklāt, kā paskaidrots 34. un 35. apsvērumā, attiecīgajā laikposmā WAM SpA bija liela tirgus daļa gan valsts, gan Eiropas tirgos. Kā norādīts 38. apsvērumā, tas komerciālu darbību veica arī ar meitasuzņēmuma palīdzību citā dalībvalstī.
- (87) Atbalsta rezultātā WAM SpA vispārējā pozīcija tirgū nostiprinājās vai iespējami varēja nostiprināties, salīdzinot ar uzņēmumiem no citām dalībvalstīm, kas ir ne tikai WAM SpA faktiskie, bet arī iespējamie konkurenti. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru "atbalsti, kas ir paredzēti, lai atbrīvotu uzņēmumu no tādām izmaksām, kuras tam parastos apstākļos būtu jāuzņemas ikdienas vadības vai normālas darbības ietvaros, principā izkropļo konkurences nosacījumus" (26).

- (88) Šajā gadījumā šo spriedumu pamato trīs papildu argumenti.
- (89) Pirmkārt, uzņēmumam WAM SpA piešķirtie eksporta aizdevumi, iespējams, pārveidoja normālu konkurētspējīgu tirgus struktūru, atvieglojot WAM SpA ražojumu eksportu uz ārvalstu tirgiem, salīdzinot ar tā faktiskajiem vai iespējamajiem konkurentiem no ES, jo tiem būtu jāfinansē eksporta tirgū iekļūšanas programma no saviem līdzekļiem.
- (90) Otrkārt, WAM SpA saņēma atbalstu tirgū iekļūšanas programmas izveidei un tādējādi ieguva noteiktus ietaupījumus. Tā kā uzņēmums WAM SpA ieguldīja līdzekļus iekļūšanai ārvalstu tirgos, lai eksportētu savus ražojumus, šie uzkrājumi rezultātā varēja dot tam iespēju eksportēt ES izgatavotos ražojumus ārpus ES par zemāku cenu vai ar lielāku peļņu.
- (91) Treškārt, tā kā nauda ir aizvietoājama, jebkādos šajā darbībā gūtos ienākumus varēja atkārtoti ieguldīt ES. Pastāv cita iespēja, ka, saņemot atbalstu, WAM SpA atbrīvojās no izdevumiem par iekļūšanu ārvalstu tirgū un spēja izmantot ietaupīto naudu, lai nostiprinātu savu pozīciju ES tirgū citām vajadzībām (27). Turklāt pēc eksporta īstenošanas jebkādos ienākumus no šīs darbības varēja atkārtoti ieguldīt darbībai ES mērogā.
- (92) Visos minētajos gadījumos atbalsts būtu tieši ietekmējis ES tirgu un radījis kropļojošu ietekmi attiecībā uz WAM konkurentiem ES.
- (93) Līdzīgi no pastāvīgās judikatūras izriet, "ja dalībvalstu piešķirtais atbalsts stiprina uzņēmuma pozīciju, salīdzinot ar citiem uzņēmumiem, kas konkurē tirdzniecības jomā ES, jāuzskata, ka šos citus uzņēmumus ietekmē minētais atbalsts" (28). Tā kā WAM SpA piešķirtais Itālijas atbalsts stiprināja uzņēmuma pozīciju attiecībā pret tā faktiskajiem vai iespējamajiem ES konkurentiem, kā paskaidrots iepriekš, šāds atbalsts ietekmēja arī tirdzniecību ES.

(24) Skatīt arī spriedumu lietā C-372/97 *Itālija/Komisija* (2004, *Recueil*, I-3679. lpp., 52. punkts) un spriedumu lietā C-66/02 *Itālija/Komisija* (2005, *Recueil*, I-10901. lpp.).

(25) Ekonomikas pētījumu centra (Modenas Universitātes Politekonomikas departaments) jaunākais 2009. gada februāra pētījums *The Rise of a District Lead Firm: The case of WAM (1968–2003)*.

(26) Skatīt spriedumu lietā T-459/93 *Siemens/Komisija* (1995, *Recueil*, II-1675. lpp., 48. un 77. punkts), spriedumu lietā T-214/95 *Vlaams Gewest/Komisija* (1998, *Recueil*, II-1717. lpp., 43. punkts) un spriedumu lietā T-217/02 *TerLembeek/Komisija* (2006, *Recueil*, II-4483. lpp., 177. punkts).

(27) Pirmās instances tiesas septembra sprieduma lietā T-369/06 *Holland Malt/Komisija* (Krājumā vēl nav publicēts) 55. punktā norādīts, ka "tātad no judikatūras skaidri izriet, ka konkurenci var *ipso facto* traucēt ne tikai uzņēmuma ikdienas vadības vai normālas darbības izmaksu daļas segšana no valsts līdzekļiem, bet arī subsīdija, kas atbrīvo saņēmēju no daļas vai visām ieguldījumu izmaksām".

(28) Skatīt spriedumu lietā 730/79 *Philip Morris Holland/Komisija* (1980, *Recueil*, 2671. lpp., 11. punkts), spriedumu lietā C-53/00 *Ferring* (2001, *Recueil*, I-9067. lpp., 21. punkts) un spriedumu lietā C-372/97 *Itālija/Komisija* (2004, *Recueil*, I-3679. lpp., 52. punkts).

- (94) Attiecībā uz atbalsta summu lietās *Philip Morris/Komisija* ⁽²⁹⁾ un *Francija/Komisija* ⁽³⁰⁾ Tiesa nosprieda, ka, lai gan saņemtā atbalsta summa ir salīdzinoši neliela vai arī uzņēmums ir mazs, pastāv iespēja, ka tiek ietekmēta tirdzniecība ES. Līdzīgi lietā *Vlaams Gewest/Komisija* ⁽³¹⁾ Pirmās instances tiesa nosprieda, ka "pat salīdzinoši maza summa var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, ja ir spēcīga konkurence nozarēs, kurās darbojas uzņēmumi". Turklāt lietā *Heiser* ⁽³²⁾ Tiesa norādīja, ka "nepastāv kāda noteikta robeža vai procentuāls daudzums, kura nepārsniegšanas gadījumā varētu uzskatīt, ka tirdzniecība starp dalībvalstīm nav ietekmēta".
- (95) Tāpēc šajā gadījumā salīdzinoši mazā atbalsta summa nav pretrunā spriedumam, ka var būt ietekme uz tirdzniecību ES un uz konkurenci. Lai gan atbalsta summa ir diezgan maza, pamatojoties uz esošās, kā arī iespējamās konkurences intensitāti nozarē, kurā darbojas *WAM SpA*, pastāv liels risks, ka varētu tikt kropļota konkurence un ietekmēta tirdzniecība ES.
- (96) Pamatojoties uz iepriekš minēto, var secināt, ka atbalsts, ko uzņēmumam *WAM SpA* piešķir Itālija, ļoti iespējams ietekmē tirdzniecību un kropļo konkurenci starptautiskajā tirgū.
- (97) Tātad uzņēmumam *WAM SpA* sniegtais atbalsts ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

Piemērojamie noteikumi

- (98) Saskaņā ar *tempus regis actum* principu procesuālie noteikumi, kas ir spēkā lēmuma pieņemšanas laikā, jāattiecinā uz nepaziņotu atbalstu, ja vien skaidri nav noteikts citādi ⁽³³⁾.
- (99) Tā kā izņēmuma noteikumi (tostarp *de minimis* noteikumi) atbrīvo konkrētus atbalsta pasākumus no paziņošanas pienākuma un aizstāj valsts atbalsta kontroles centralizēto sistēmu ar valsts atbalsta kontroles decentralizēto sistēmu, tie uzskatāmi par procesuāliem.

⁽²⁹⁾ Skatīt spriedumu lietā 730/79 *Philip Morris/Komisija* (1980, *Recueil*, 2671. lpp.).

⁽³⁰⁾ Skatīt spriedumu lietā 259/85 *Francija/Komisija* (1978, *Recueil*, 4393. lpp.).

⁽³¹⁾ Skatīt spriedumu lietā T-214/95 *Vlaams Gewest/Komisija* (1998, *Recueil*, II-717. lpp., 49. punkts).

⁽³²⁾ Skatīt spriedumu lietā C-172/03 *Heiser* (1998, *Recueil*, I-1627. lpp., 32. punkts).

⁽³³⁾ Skatīt spriedumu apvienotajās lietās 212/80 un 217/80 *Meridionale Industria Salumi un citi* (1981, *Recueil*, 2735. lpp.), 1981. gada spriedumu apvienotajās lietās *CT Control Rotterdam un JCT Benelux/Komisija* (1981, *Recueil*, I-3873. lpp.) un 2000. gada spriedumu lietā C-61/98 *De Haan Beheer* (2000, *Recueil*, I-5003. lpp.).

- (100) Šajā gadījumā, lai arī savā lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru Komisija izteica šaubas par iespēju noteikt atbrīvojumu atbalstam saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 69/2001 un (EK) Nr. 70/2001, jāpiemēro attiecīgie noteikumi, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas laikā, piemēram, Regula (EK) Nr. 1998/2006 ⁽³⁴⁾. Līdzīgi Komisijas 2008. gada 6. augusta Regula (EK) Nr. 800/2008, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu ⁽³⁵⁾ (turpmāk – "2008. gada vispārējā grupu atbrīvojuma regula"), attiecināma uz individuālo atbalstu, kas piešķirts pirms tās spēkā stāšanās, ja atbalsts atbilst visiem minētajā regulā izklāstītajiem nosacījumiem, izņemot 9. panta noteikumus.

Atbalsta likumība

- (101) Itālijas iestādes savā 1999. gada 11. oktobra vēstulē paziņoja, ka *WAM SpA* piešķirtā atbalsta tiesiskais pamats, proti, 1981. gada 29. jūnija Likums Nr. 394 ir paziņots Komisijai un Pasaules Tirdzniecības organizācijai (PTO) saskaņā ar 25. panta noteikumiem Nolikumā par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem (PTO un GATT 1994) ⁽³⁶⁾.
- (102) Komisija atzīmē, ka Itālijas iestādes šādi mēģina kā paziņojumu kvalificēt nelielu datu kopsavilkumu par shēmu, ko nosūtīja Komisijai vai nu pārsūtīšanai PTO Subsīdiju komitejai, vai gada pārskata vajadzībām par valsts atbalstu Eiropas Savienībā, vismaz kopš sestā pārskata (1996. g.). Komisija ir informēta arī, ka shēma ir kā tās apsekojuma daļa par valsts atbalsta shēmām ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem ārpus ES, kas pastāv dalībvalstīs.
- (103) Tomēr šādus paziņojumus nevar uzskatīt par atbilstību EK līguma 88. panta 3. punktam (tagadējā LESD 108. panta 3. punktam), kurā teikts, ka "visi plāni piešķirt vai mainīt atbalstu ir jādarā zināmi Komisijai laikus, lai Komisija varētu iesniegt savas piezīmes".

- (104) Tā kā to iepriekš nepaziņoja Komisijai attiecībā uz sadarbību ar valsts atbalsta noteikumiem, iepriekš minētā atbalsta shēma ir īstenota, pārkāpjot EK līguma 88. panta 3. punkta (tagadējā LESD 108. panta 3. punkta) noteikumus, un tāpēc tā ir nelikumīga. Tā kā atbalsts *WAM SpA* tika piešķirts saskaņā ar minēto shēmu neatkarīgi no kāda grupu atbrīvojuma atbalsta, tas arī jāuzskata par nelikumīgu.

⁽³⁴⁾ OV L 379, 28.12.2006., 11. lpp.

⁽³⁵⁾ OV L 214, 9.8.2008., 3. lpp.

⁽³⁶⁾ Daudzpusējo tirdzniecības sarunu Urugvajes sarunu kārtā (1986–1994) – 1. pielikums – 1.A pielikums – Nolikums par subsīdijām un kompensācijas pasākumiem (PTO un GATT 1994) (OV L 336, 23.12.1994., 156.–183. lpp.).

Atbalsti, kam piešķirts atbrīvojums saskaņā ar *de minimis* noteikumiem, un atbalsta saderība ar LESD 107. pantu

- (105) Komisijai jāpārbauda, vai kādu no WAM SpA piešķirtajiem atbalstiem var atbrīvot, pamatojoties uz *de minimis* noteikumiem.
- (106) Līdzīgi secinot, ka novērtējamie pasākumi ir valsts atbalsts saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, jānovērtē šā atbalsta atbilstība saskaņā ar attiecīgajiem valsts atbalsta noteikumiem.
- Pirmais WAM SpA piešķirtais atbalsts*
- (107) Itālijas valdība iesniegusi pierādījumus, ka pirmā atbalsta piešķiršanas laikā (1995. gadā) WAM SpA atbilda prasībām, lai to uzskatītu par MVU saskaņā ar Komisijas 1996. gada 3. aprīļa Ieteikumu 96/280/EK par mazu un vidēju uzņēmumu definīciju⁽³⁷⁾. Precīzāk sakot, WAM SpA bija vidējs uzņēmums, jo tajā bija 163 darba ņēmēji, tā gada apgrozījums bija EUR 16,8 miljoni un kopējā bilance – EUR 20,1 miljons. To kontrolēja divi finanšu uzņēmumi, kas paši bija MVU iepriekš minētā ieteikuma nozīmē.
- (108) Šajā gadījumā Komisija pamato savu analīzi ar faktiskajiem izdevumiem, kas ņemti vērā, piešķirot aizdevumu (skatīt 44. apsvērumā ietverto tabulu).
- (109) Ņemot vērā, ka aizdevuma līguma mērķis bija subsidēt tirgū iekļūšanas programmu un jo īpaši subsidēt eksporta uzņēmumus, kas īsteno tirgū iekļūšanas programmas ārpus Eiropas Savienības, konkrētais atbalsts jāklasificē kā eksporta atbalsts, t. i., atbalsts ar eksportu saistītām darbībām tādā ziņā, ka tas ir tieši saistīts ar uzņēmumu un izplatīšanas tīkla darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas attiecināmi uz eksporta darbību. Tāpat arī tirgū iekļūšanas programmas galvenais mērķis bija pārdot WAM SpA ražojumus Japānā. Tas ir vēl viens iemesls, kāpēc šo atbalstu nevar uzskatīt par saistītu ar ārvalstu tiesajiem ieguldījumiem.
- (110) Regula (EK) Nr. 1998/2006 izslēdz eksporta atbalstu no tās darbības jomas. Regulas 1. panta d) punktā faktiski noteikts, ka minēto regulu nepiemēro "atbalstu darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, proti, atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, ar izplatīšanas tīkla izveidošanu un darbību vai ar citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām".
- (111) Tomēr Regulas (EK) Nr. 1998/2006 5. pantā noteikts, ka atbalstu, kas neatbilst 1. panta nosacījumiem, Komisija izvērtē saskaņā ar attiecīgajiem principiem, pamatnostādņēm un paziņojumiem.
- (112) Tā kā atbalstu piešķīra 1995. gadā, kad spēkā bija 1992. gada MVU pamatnostādnes, jāpiemēro 1992. gada MVU pamatnostādnes⁽³⁸⁾. Šīs pamatnostādnes eksporta atbalstu no savas darbības jomas nepārprotami neizslēdz. Tomēr, tā kā šajā lietā atbalsta daļa pārsniedz pieļaujamo *de minimis* sliekšni (EUR 50 000), jāuzskata, ka viss atbalsts neietilpst *de minimis* atbrīvojumā, un tāpēc jāuzskata, ka tas veido valsts atbalstu⁽³⁹⁾.
- (113) Konstatējot, ka pasākums ir valsts atbalsts, jānolemj, vai var uzskatīt, ka tas saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar noteikumiem par valsts atbalstu.
- (114) 2008. gada vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 44. panta 2. punktā noteikts, ka jebkurš atbalsts, kas piešķirts līdz regulas spēkā stāšanās brīdim un kas neatbilst ne minētajai regulā, ne arī Komisijas Regulās (EK) Nr. 68/2001⁽⁴⁰⁾, (EK) Nr. 70/2001, (EK) Nr. 2204/2002⁽⁴¹⁾ vai (EK) Nr. 1628/2006⁽⁴²⁾ paredzētajiem nosacījumiem, jānovērtē atbilstoši principiem, pamatnostādņēm un paziņojumiem, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī.
- (115) Šajā gadījumā 2008. gada vispārējā grupu atbrīvojuma regula nav piemērojama, jo tā nosaka papildu uzdevumu – pārbaudīt projekta stimulējošo ietekmi pirms tā sākšanas – ko Itālija neīstenoja. Tāpēc saskaņā ar 2008. gada vispārējo grupu atbrīvojuma regulas 8. panta 6. punktu uz visu atbalsta pasākumu nevar attiecināt atbrīvojumu atbilstoši minētajai regulai. Turklāt uz 44. apsvēruma tabulā norādītajiem un 118. apsvērumā uzskaitītajiem izdevumiem nevar attiecināt grupu atbrīvojumu, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 68/2001, (EK) Nr. 70/2001, (EK) Nr. 2204/2002 vai (EK) Nr. 1628/2006, jo minētajās regulās izklāstītie nosacījumi nav izpildīti.
- (116) Tā kā neviens no minētajiem instrumentiem nepamato atbalsta atbilstību, tas jānovērtē, pamatojoties uz 1992. gada MVU pamatnostādņēm, jo tajās ietvertas materiālo tiesību normas, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas laikā 1995. gadā⁽⁴³⁾.

⁽³⁸⁾ Skat. 12. atsauci.

⁽³⁹⁾ Saskaņā ar Komisijas izveidoto praksi. Sk., piemēram, Komisijas 2003. gada 13. maija Lēmumu 2003/643/EK par Vācijas sniegto valsts atbalstu *Kahla Porzellan GmbH* un *Kahla/Thüringen Porzellan GmbH* (OV L 227, 11.9.2003., 12. lpp.).

⁽⁴⁰⁾ OV L 10, 13.1.2001., 20. lpp.

⁽⁴¹⁾ OV L 337, 13.12.2002., 3. lpp.

⁽⁴²⁾ OV L 302, 1.11.2006., 29. lpp.

⁽⁴³⁾ Skat. 12. atsauci.

⁽³⁷⁾ OV L 107, 30.4.1996., 4. lpp.

- (117) Daļu atbalsta var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 1992. gada MVU pamatnostādņem. Jo īpaši atbalstu par konsultāciju pakalpojumiem (ITL 29,43 miljoni) un tirgus pētījumiem (ITL 40,95 miljoni) var uzskatīt par saderīgu, jo tas atbilst 4.3. punktam "Atbalsts konsultāciju palīdzībai, mācībām un zināšanu izplatīšanai". Attiecībā uz atbalstu par piedalīšanos gadatirgos un izstādēs (ITL 12,19 miljoni), to var uzskatīt par atbilstošu 1992. gada MVU pamatnostādņem, pamatojoties uz 4.5. punktu "Atbalsts citiem MVU veicināšanas veidiem, piemēram, sadarbības veicināšanai. Atbalsta atlikušo daļu (sk. 44. apsvēruma tabulu) nevar uzskatīt par saderīgu, jo ar to nav paredzēts atbalstīt ne ienesīgus ieguldījumus, ne arī citus pieļaujamos mērķus, kas norādīti 1992. gada MVU pamatnostādņēs, t. i., atbalstu vispārējiem ieguldījumiem valsts atbalstītās jomās vai ārpus tām, atbalstu ieguldījumiem vides aizsardzībā un atbalstu pētniecībai un attīstībai.
- (118) Attiecīgi Komisija uzskata, ka lielākā daļa attiecināmo izmaksu par pastāvīgu struktūrvienību izveidi ārvalstīs, ko vērā ņēma Itālijas valdība, piešķirot pirmo subsidēto aizdevumu uzņēmumam WAM SpA 1995. gadā, nekādā ziņā nevar uzskatīt par ienesīgu ieguldījumu. Gluži pretēji, šāds atbalsts jāklasificē kā darbības atbalsts. Par attiecināmām uzskatītās izmaksas – telpu īre, apdrošināšana un iekārtas (ITL 122,56 miljoni), kā arī darbības izmaksas, piemēram, par personālu, mēbelēm un telpu aprīkojumu (ITL 556,94 miljoni), – ir izmaksas, kas jāsedz pašam uzņēmumam. Tas pats attiecas uz paraugiem un rezerves daļām pēcpārdošanas dienesta vajadzībām (ITL 38,23 miljoni). Līdzīgi saistībā ar attiecināmām izmaksām, atbalstot tirdzniecības veicināšanu, izmaksas par preču uzglabāšanu (ITL 456,28 miljoni), pēc Komisijas domām, neatbilst 1992. gada MVU pamatnostādņem, jo tās nevar uzskatīt par sākotnēju ieguldījumu. Arī reklāmas izmaksas (ITL 94,39 miljoni) un komandējumi (ITL 7,52 miljoni) neatbilst pamatnostādņem.
- (119) Tāpēc, pamatojoties uz iepriekš minēto novērtējumu, Komisija secina, ka:
- atbalsta daļa attiecībā uz atbalstu par konsultāciju pakalpojumiem (ITL 29,43 miljoni) un tirgus pētījumiem (ITL 40,95 miljoni), kā arī atbalsts dalībai gadatirgos un izstādēs (ITL 12,19 miljoni) ir valsts atbalsts, kas saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz 1992. gada MVU pamatnostādņem;
 - atbalsta daļa, kas nav norādīta a) apakšpunktā (sk. 118. apsvērumu), ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.
- Otrais WAM SpA piešķirtais atbalsts
- (120) Laikā, kad tika piešķirts otrais atbalsts (2000. gadā), WAM SpA bija liels uzņēmums, to atzina pašas Itālijas iestādes. Turklāt, tas atradās neatbalstītā teritorijā.
- (121) 2000. gada aizdevumu var arī uzskatīt par eksporta atbalstu uzņēmumam WAM SpA, jo aizdevumam bija tāds pats mērķis kā 1995. gada aizdevumam un tas arī bija paredzēts iekļūšanai ārvalstu tirgos un eksportam uz tiem (jo īpaši saistībā ar Ķīnas tirgu). Acīmredzot atbalsts tehniskajai palīdzībai, darbnīcas telpām un personālam ārvalstīs (viens tirdzniecības vadītājs, viens ģenerāldirektors, četri darbinieki un seši tehniķi) nebija paredzēts nekam citam, kā vienīgi komercdarbībai. Rezultātā principi, kas izmantoti attiecībā uz 1995. gada aizdevumu, piemērojami arī attiecībā uz 2000. gada aizdevumu.
- (122) Turklāt formulējums, kas izmantots, lai klasificētu pirmo aizdevumu WAM SpA kā stimulu īstenot tirgū iekļūšanas programmas, tika izmantots arī līgumā, piešķirot atbalstu 2000. gadā. Jāatzīmē arī, ka WAM SpA un vietējam uzņēmumam WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd (WAM SpA pilnībā piederošs uzņēmums) bija jāīsteno īpaša programma. Tas pierāda WAM SpA klātbūtni attiecīgajā tirgū.
- (123) Tā kā attiecīgais atbalsts ir eksporta atbalsts, Regulu (EK) Nr. 1998/2006, kā norādīts iepriekš, nepiemēro.
- (124) Tāpēc jānovērtē atbalsta saderība ar iekšējo tirgu. Komisija uzskata, ka procesuālie noteikumi, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas laikā (2008. gada vispārējā grupu atbrīvojuma regula), nav attiecināmi uz konkrēto gadījumu. Šī regula nosaka papildu uzdevumu – pārbaudīt projekta stimulējošo ietekmi pirms tā sākšanas – ko Itālija neīstenoja. Tāpēc saskaņā ar 2008. gada vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 8. panta 6. punkta noteikumiem uz visu atbalsta pasākumu nevar attiecināt atbrīvojumu atbilstoši minētajai regulai. Tādējādi saskaņā ar 2008. gada vispārējās grupu atbrīvojuma regulas 44. panta 2. punkta noteikumiem jānovērtē atbalsta saderība ar Regulu (EK) Nr. 68/2001, (EK) Nr. 70/2001, (EK) Nr. 2204/2002 un (EK) Nr. 1628/2006.
- (125) Komisija uzskata, ka uz mācību izdevumiem, kas norādīti 2003. gada 22. jūlija vēstulē (EUR 25 240 no kopējā aizdevuma EUR 1,8 miljoni 2000. gadā) (atbilstoši 65. apsvēruma tabulai), var attiecināt atbrīvojumu, pamatojoties uz 4. panta noteikumiem Regulā (EK) Nr. 68/2001, un tāpēc tie ir saderīgi ar iekšējo tirgu saskaņā ar EK līguma 87. panta 3. punktu (tagadējā LESD 107. panta 3. punktu), pamatojot novērtējumu vai nu ar 4. panta 2. punktu (speciālās mācības), vai ar 4. panta 3. punktu (vispārējās mācības).

- (126) Tomēr konkrētā atbalsta atlikušo daļu nevar uzskatīt par saderīgu, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 70/2001, (EK) Nr. 2204/2002 vai (EK) Nr. 1628/2006 vai kādu citu juridisko pamatu, jo tā neveicina nevienu citu Eiropas Savienības horizontālo mērķi atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta noteikumiem, piemēram, pētniecību un attīstību, nodarbinātību, vidi vai glābšanu un pārstrukturēšanu, atbilstoši attiecīgajām pamatnostādņēm, principiem un noteikumiem.
- (127) Tāpēc jāsecina, tā kā ar eksportu saistītās darbības ir izslēgtas no Regulas (EK) Nr. 1998/2006 piemērošanas jomas un nav juridiska pamata tās uzskatīt par saderīgām ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta noteikumiem, ar otro aizdevumu nodrošinātais atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, izņemot saderīgo daļu par mācību atbalstu, kas minēts iepriekš.

Vispārīgi apsvērumi

- (128) Attiecībā uz procentu likmes grozījumu aizdevuma atmaksāšanas laikā Itālijas iestādes iebilda, ka Itālijas tiesiskajā regulējumā pastāv vispārīgi noteikumi, kas pieļauj šādu samazināšanu. Tomēr ministrijas 2000. gada 31. marta dekrēts, kas ir vienīgais šajā nolūkā norādītais juridiskais pamats, attiecas tikai uz iniciatīvām, kas finansētas ar Likumiem Nr. 394/81 un 304/1990, un tāpēc ir ļoti ierobežojošs. Turklāt jāuzsver, ka tika iesniegti papildu pierādījumi tam, ka procentu likme attiecībā uz konkrēto atbalstu tika grozīta⁽⁴⁴⁾.
- (129) Attiecībā uz abiem aizdevumiem Itālijas iestādes apgalvo, ka obligātās bankas garantijas izmaksas, ko pieprasīja pirms aizdevumu piešķiršanas, jāatskaita no atbalsta summas. Komisija atzīmē, pirmkārt, ka šādu garantiju vai tās ekvivalentu parasti būtu pieprasījusi pat privāta kredītiestāde, piešķirot aizdevumus saskaņā ar tirgus ekonomikas ieguldījumu principu. Otrkārt, līgumam pievienotās specifikācijas paredz, ka nav pieļaujama atbalsta pārklāšanās attiecībā uz to pašu programmu, izņemot atbalstu, kas saistīts ar garantiju, ko rezultātā pašu uzskata par tiesīgu uz atbalstu.

VII. NOBEIGUMA PIEZĪMES

- (130) Komisija atzīmē, ka LESD 107. panta 2. punkta a) līdz c) apakšpunktā⁽⁴⁵⁾ paredzētie izņēmumi neattiecas uz

⁽⁴⁴⁾ Jebkurā gadījumā šādu grozījumu varētu attiecināt tikai uz pirmo subsidēto aizdevumu, ko piešķīra WAM SpA, jo tas attiecas uz finansējumu, kas pastāvēja laikā, kad tas stājās spēkā, turpretī otrs aizdevums tajā laikā WAM SpA vēl nebija piešķirts.

⁽⁴⁵⁾ LESD 107. panta 2. punktā norādīts, ka ar kopējo tirgu ir saderīgs šāds atbalsts: a) sociāls atbalsts, ko piešķir individuāliem patērētājiem ar noteikumu, ka to piešķir bez diskriminācijas attiecībā uz konkrēto ražojumu izcelsmi; b) atbalsts, ko sniedz, lai novērstu kaitējumu, kurus nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi; c) atbalsts, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas apvidos.

konkrētajiem aizdevumiem, jo tie neatbilst nevienam no minētajā pantā uzskaitītajiem mērķiem, un Itālijas valdība nav apgalvojusi, ka tas tā būtu.

- (131) Atbalsti nebija paredzēti, lai veicinātu tautsaimniecības attīstību konkrētos apvidos, lai veicinātu kāda svarīga projekta izpildi kopējās Eiropas interesēs vai lai novērstu nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts ekonomikā, ne arī, lai veicinātu kultūru vai kultūras mantojuma saglabāšanu. Tāpēc Komisija uzskata, ka uz konkrētajiem aizdevumiem neattiecas LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunkta⁽⁴⁶⁾, LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunkta⁽⁴⁷⁾ un LESD 107. panta 3. punkta d) apakšpunkta⁽⁴⁸⁾ noteikumi.

VIII. SECINĀJUMS

- (132) Abi aizdevumi uzņēmumam WAM SpA tika piešķirti bez iepriekšējas paziņošanas Komisijai. 1995. gada aizdevums faktiski tika piešķirts 1995. gada 24. novembrī un 2000. gada aizdevums – 2000. gada 9. novembrī. Attiecīgi Komisija uzskata, ka, izņemot atbalsta daļu, uz ko attiecas grupu atbrīvojums, ciktāl šie aizdevumi tika īstenoti pretēji EK līguma 88. panta 3. punkta (tagadējā LESD 108. panta 3. punkta) noteikumiem, tie atbalsta saņēmējam tika piešķirti nelikumīgi.

Pirmais WAM SpA piešķirtais atbalsts

- (133) Uzņēmumam WAM SpA Itālijas 1995. gada 24. novembrī piešķirtais atbalsts procentu likmju subsīdijas veidā ir valsts atbalsts. Atbalsta daļa, kas atbilst attiecināmām izmaksām par konsultāciju pakalpojumiem, dalību gadatirgos un izstādēs un tirgus pētījumiem veido valsts atbalstu, kas saderīgs ar iekšējo tirgu.
- (134) Attiecībā uz konkrētā atbalsta vispārējās dotācijas ekvivalentu ņemts vērā, ka aizdevums saņēmējam bija pieejams trīs daļās (1996. gada 24. aprīlī, 1997. gada 23. jūlijā un 1998. gada 24. aprīlī) un ka tādējādi pielaišanas periods mainījās no diviem gadiem līdz nullei. Aizdevuma līgumā norādītā procentu likme (4,4 %) attiecībā pret bāzes likmi, ko regulāri noteica Komisija⁽⁴⁹⁾ un kas bija spēkā aizdevuma piešķiršanas brīdī (11,35 %), arī ņemta vērā. Atbalsta elementu aprēķina kā starpību starp līgumā noteikto procentu likmi un bāzes likmi aizdevuma piešķiršanas brīdī. Pamatojoties uz šo aprēķinu, dotācijas ekvivalents, kas diskontēts 1996. gada 24. aprīlī (diena, kurā uzņēmumam WAM SpA tika izmaksāts pirmais aizdevuma maksājums), ir EUR 108 165,10.

⁽⁴⁶⁾ Proti, atbalsts, "kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs, un 349. pantā minētajos reģionos, ņemot vērā to strukturālo, sociālo un ekonomisko stāvokli".

⁽⁴⁷⁾ Proti, atbalsts, "kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā".

⁽⁴⁸⁾ Proti, atbalsts, "kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm".

⁽⁴⁹⁾ Regulāri tiek publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*.

- (135) Tomēr šī atbalsta summa jāsaprot ar valsts atbalsta saderīgo daļu.
- (136) Tā kā daļa no attiecīgā aizdevuma tika uzskatīta par saderīgu, šī summa jāatņem no 1995. gada valsts aizdevuma daļas (EUR 108 165,10). Tā kā nav iespējams noteikt tiešu saikni starp konkrēto aizdevuma maksājumu un dažiem īpašiem izdevumiem, visam kopējam dotācijas ekvivalentam piemēroja to pašu procentuālo daļu, ko saderīgie posteņi veido attiecībā pret visu aizdevumu (ITL 82,57 miljoni no ITL 1 358,51 miljonam, t. i., 6 %). Tā kā 6 % no EUR 108 165,10 ir EUR 6 489,906, tiek uzskatīts, ka šī summa veido atbalsta saderīgo daļu.
- (137) Tādējādi valsts atbalsta ar iekšējo tirgu nesaderīgās daļas dotācijas ekvivalents noteikts EUR 101 675,194 apmērā.

Otrais WAM SpA piešķirtais atbalsts

- (138) Atbalsts, kas uzņēmumam WAM SpA piešķirts 2000. gadā, izņemot saderīgo daļu mācību darbību veicināšanai EUR 25 240 apmērā atbilstoši attiecināmām izmaksām, nav saderīgs ar kopējo tirgu.
- (139) Šajā gadījumā aizdevums uzņēmumam WAM SpA bija pieejams piecos maksājumos (2001. gada 12. februārī, 2001. gada 28. septembrī, 2002. gada 26. aprīlī, 2002. gada 27. septembrī un 2003. gada 22. janvārī). Līdz ar to, tāpat kā pirmā aizdevuma gadījumā, pielaides periods mainījās no diviem gadiem līdz nullei. Līdzīgi procentu likmi, kas noteikta aizdevuma līgumā (2,32 %), attiecībā pret bāzes likmi, ko regulāri noteica Komisija un kas bija spēkā konkrētā aizdevuma piešķiršanas brīdī (5,70 %), Komisija ņēma vērā dotācijas ekvivalenta aprēķinā. Kopējā atmaksa, ieskaitot pamatsummu un procentus, bija jāveic 2008. gada 20. februārī. Attiecīgi visa aizdevuma atbalsta daļas dotācijas ekvivalents 2001. gada 12. februārī (dienā, kad WAM SpA bija pieejama īpašā aizdevuma pirmā daļa) bija EUR 176 329, ja maksājumi būtu veikti saskaņā ar atmaksas grafiku.
- (140) Attiecībā uz aizdevuma saderīgo daļu, tās procentu likme attiecībā pret visu aizdevumu (1,35 %) jāatņem no atbalsta dotācijas ekvivalenta. Attiecīgi, ja atmaksa veikta saskaņā ar atmaksas grafiku, otrā aizdevuma dotācijas ekvivalents aprēķināts EUR 173 948,56 apmērā (EUR 176 329 – EUR 2 380,44).
- (141) Saskaņā ar LESD 107. pantu Komisijas standarta prakse ir atgūt no saņēmēja atbalstu, kas atbilstoši minētajam pantam piešķirts nelikumīgi un kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu, ja uz šādu atbalstu neattiecas *de minimis* noteikumi. Šāda prakse ir apstiprināta Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. pantā.

- (142) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta noteikumiem atbalsts, kas jāatgūst saskaņā ar atgūšanas lēmumu, ietver procentus, kas aprēķināti pēc atbilstīgas likmes, ko nosaka Komisija. Procenti maksājami no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz tā atgūšanas dienai par laikposmu, kurā tas bija uzņēmuma rīcībā.
- (143) Procentu likmes piemērošanas metode izklāstīta V nodaļā Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulā (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai⁽⁵⁰⁾ (turpmāk – “Regula (EK) Nr. 794/2004”), un Komisijas 2008. gada 30. janvāra Regulā (EK) Nr. 271/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai⁽⁵¹⁾ (turpmāk – “Regula (EK) Nr. 271/2008”).
- (144) Komisija vēlas uzsvērt, ka šis lēmums neskar ar Likumu Nr. 394/81 izteiktā valsts regulējuma saderību, kas ir juridiskais pamats WAM SpA piešķirtajam valsts atbalstam, attiecībā uz kuru Komisija saskaņā ar Pirmās instances tiesas judikatūru⁽⁵²⁾ konkrētajā gadījumā neuzskatīja par vajadzīgu sākt procedūru. Tomēr tas neizslēdz iespēju to darīt kādā vēlākā posmā,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Uz atbalstu, kas uzņēmumam WAM SpA piešķirts saskaņā ar Likumu Nr. 394/81, attiecas LESD 107. panta 1. punkta darbības joma.

Tā kā par minētajiem atbalstiem netika iepriekš paziņots Komisijai, pārkāpjot EK līguma 88. panta 3. punktu (tagadējā LESD 108. panta 3. punktu), tie ir nelikumīgi, izņemot atbalsta daļu, kas saistīta ar grupu atbrīvojumu.

2. pants

1. Uzņēmumam WAM SpA 1995. gada 24. novembrī Itālijas piešķirtais atbalsts EUR 108 165,10 procentu likmju subsīdijas veidā ir valsts atbalsts. Atbalsta daļa, kura atbilst attiecināmām izmaksām par konsultāciju pakalpojumiem, dalību gadatirgos un izstādēs un tirgus pētījumiem un kuras summa ir EUR 6 489,906, veido valsts atbalstu, kas saderīgs ar iekšējo tirgu.

Itālija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai no saņēmēja, uzņēmuma WAM SpA, atgūtu atbalsta nesaderīgo summu EUR 101 675,194 apmērā.

⁽⁵⁰⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

⁽⁵¹⁾ OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.

⁽⁵²⁾ Skatīt spriedumu apvienotajās lietās T-92/00 un T-103/00 Diputación Foral de Álava contro Commissione (Ramondín) (2002, Recueil, II-1385. lpp.).

2. Uzņēmumam WAM SpA 2000. gada 9. novembrī Itālijas piešķirtais atbalsts EUR 176 329 procentu likmju subsīdijas veidā ir valsts atbalsts. Atbalsta daļa atbilstoši attiecināmām izmaksām par mācību pasākumiem, kuras summa ir EUR 2 380,44, veido valsts atbalstu, kas saderīgs ar iekšējo tirgu.

Itālija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai no saņēmēja, uzņēmuma WAM SpA, atgūtu atbalsta nesaderīgo summu EUR 173 948,56 apmērā.

3. Procentu likmes par summām, kas atgūstamas saskaņā ar šo lēmumu, aprēķina no dienas, kurā nesaderīgais valsts atbalsts tika nodots saņēmēja, uzņēmuma WAM SpA, rīcībā, līdz atgūšanas dienai.

4. Procentu likmi aprēķina, summējot procentus saskaņā ar V nodaļas noteikumiem Regulā (EK) Nr. 794/2004 un Regulā (EK) Nr. 271/2008, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.

3. pants

1. Atbalsta atgūšana, kas minēta 2. pantā, ir tūlītēja un efektīva.

2. Itālija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma izziņošanas Itālija Komisijai iesniedz šādu informāciju:

a) kopējā summa (pamatsumma un procenti), kas jāatgūst no saņēmēja, uzņēmuma WAM SpA;

b) šā lēmuma izpildei jau veikto vai iecerēto pasākumu sīks apraksts;

c) dokumenti, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam, uzņēmumam WAM SpA, ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. Itālija turpina informēt Komisiju par valsts pasākumu īstenošanas gaitu saskaņā ar šā lēmuma izpildi, kamēr nav atgūts 2. pantā norādītais atbalsts. Tā pēc Komisijas pieprasījuma nekavējoties iesniedz informāciju par šā lēmuma izpildei iecerētajiem un jau veiktajiem pasākumiem. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta summām un procentiem, kas jau atgūti no atbalsta saņēmēja.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Itālijas Republikai.

Briselē, 2010. gada 24. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA